

דבר העורכות

קוראות וקוראים יקרים,
אנו מתכבדים להציג לפניכם את כרך נ של כתב העת משפטים. כפי שמספרו של כרך זה מרמז, השנה אנו חוגגים בכתב העת יובל שנות פעילות. בשנת התשכ"ח-1968, כתב שלמה שרשבסקי, אז תלמיד בפקולטה, בדברי העורך של כרך א:

בחשש ניכר ניגשנו להוצאת כתב העת החדש ורבים היו הספקות. חששנו שמא לא יהא מקום להוספת כתב עת על אלה הקיימים כבר. כן חששנו מפני אלה העשויים להסתייג מהנסיון החדש בארץ, נסיון בו לוקחים סטודנטים על עצמם את נטל עריכת כתב עת מקצועי. גם מעמדו הכלכלי של כתב העת לוט היה בערפל. עתה, כשהכרך הראשון הושלם, נראה כי עברנו חלק גדול מהמכשולים שעמדו בפנינו [...] אולם, בכך עדיין לא די. אנו תקווה כי הקוראים והכותבים ב"משפטים" יסייעו בידינו בהרחבת מעגל המשתתפים בכתב העת.

מים רבים זרמו מאז בנהר, וכתב העת משפטים קנה לו שם כבמה המובילה בישראל לפרסום כתיבה משפטית אקדמית. מעל במה זו פורסמו לאורך השנים שפע מאמרים, שרבים מהם הפכו לאבני דרך בתחומם ותרמו לעיצוב המשפט הישראלי כפי שאנו מכירים ומכירים אותו כיום. עבודת השיפוט של מאמרים אלו הופקדה בידי רשימה ארוכה של חברי מערכת, שעברו בשערי כתב העת בעודם סטודנטים בפקולטה. בהמשך דרכם השתלבו רבים מהם בתפקידים בולטים באקדמיה, בפרקטיקה ובשיפוט, וכן בעמדות השפעה נוספות בחברה הישראלית.

השנה נפלה בחלקנו הזכות להשתתף אף אנו במפעל המפואר של כתב העת משפטים. לצד העיסוק בשיפוט ובעריכת מאמרי הכרך, ציינו השנה כאמור יובל שנים לכתב העת. במסגרת זו קיימנו כינוס חגיגי, שבו נכחו רבים מבוגרי ובוגרות מערכת כתב העת לדורותיו. נוסף על כך, בחרנו להקדיש את החוברת האחרונה בכרך זה לפרסום מאמרים מקוריים פרי עטם של מחברים אשר היו בעברם עורכי כתב העת משפטים. מאמרים אלה, אשר נכתבו בחלקם בכתיבה משותפת עם מחברים נוספים, עוסקים בקשת רחבה של נושאים ועושים שימוש בשיטות מחקר מגוונות, בהן ניתוח ספרותי של המשפט, מחקר אמפירי, שימוש בתובנות מהמחקר הקוגניטיבי-התנהגותי, הגישה הביקורתית למשפט (CLS) ומתודות נוספות מתחום מדעי הרוח והחברה. לכבוד הוא לנו לציין חמישים שנות משפטים באמצעות מתן במה לחוקרים ולחוקרות שצמחו בפקולטה וצעדו את צעדיהם הראשונים במחקר המשפטי במסגרת עבודת המערכת, ואנו מודות מקרב לב למחברים ולמחברות אשר סייעו בידינו לעשות כן.

מלבד זאת, הכרך שלפניכם כולל שתי חוברות נוספות, שבהן מאמרים נבחרים אשר הוגשו השנה לשיפוט המערכת. גם השנה הקפדנו לעמוד ברף שהציבו לנו קודמינו בתפקיד ולהביא לפניכם את המאמרים החדשניים והאיכותיים ביותר, אשר לדעתנו טומנים בחובם

פוטנציאל תרומה משמעותי לעולם המשפט. אנו מקווים שכמונו, גם אתם תמצאו במאמרים אלה עניין, תועלת והנאה.

נבקש לספר לכם עוד שהשנה – בהמשך לעבודה המצוינת שנעשתה במערכת הקודמת – הקדשנו מחשבה רבה לשאלה כיצד נוכל להציע את כתב העת קדימה. בין היתר, זכינו לחנוך השנה את אתר כתב העת החדש, שבו זמינים לצפייה מקוונת ובחינם כלל מאמרי משפטים, בכתובת: www.lawjournal.huji.ac.il. בנוסף, המערכת עמלה על הגברת נוכחותו של כתב העת ברשתות החברתיות, בשאיפה להגיע לקהלים חדשים ולחזק את הרלוונטיות של הכתיבה האקדמית לאירועים אקטואליים. כמו כן, ביקשנו לעורר שיח אקדמי בסוגיות שחשנו כי לא זכו לליבון מספק, דרך "האחות הצעירה" של משפטים – פלטפורמת משפטים על אתר, שנועדה לפרסום מהיר של רשימות קצרות. על מלאכה זו ניצחה בצורה מעוררת השתאות עורכת המהדורה האינטרנטית, שירה גור אריה עפרון. לבסוף, המשכנו גם השנה לפעול לצמצום זמני הפרסום במהדורה המודפסת. מערכת כתב העת רואה בכך חשיבות רבה ומשקיעה משאבים לצורך התייעלות בהיבט הטכני, ואנו שמחות לציין כי כיום אין פערים בהליכי ההוצאה לאור של כתב העת.

לסיום, אנו מבקשות להודות לכל השותפים בפעילותו של כתב העת. בראש ובראשונה, למחברים ולמחברות אשר בחרו לשלוח לנו את מאמריהם והיו נכונים לעבוד עימנו בשיתוף פעולה, תוך כבוד הדדי לשם השבחת המאמרים והכשרתם לפרסום. לדיקן הפקולטה היוצא פרופסור מיכאל קרייני, להוצאת נבו, לעורכת הלשון יהודית ידלין, לעורכת המשנה לעניינים טכניים בר גרופי, למכון סאקר ולסגל המקצועי והמינהלי של הפקולטה למשפטים. תודה מיוחדת מסורה לד"ר רם ריבלין על הליווי והייעוץ במהלך השנה, וכן לעורכים היוצאים, אלעד סלומינסקי ונדב ישראלי, אשר היוו לנו אוזן קשבת וידעו תמיד להשיא עצה טובה. לבסוף, ומעל לכול, אנו מודות למערכת כרך נ המופלאה: עורכת משפטים על אתר שירה גור אריה עפרון; עורכי המשנה אלדר גילרן ואורי הס רהב; עורכת המשנה לעניינים טכניים ספיר פז, אשר ניצחה ביד רמה גם על פעילות כתב העת ברשתות החברתיות; וכמובן לחברי וחברות המערכת, שהם הלב הפועם של כתב העת.

בנימה אישית, אנו אסירות תודה על ההזדמנות יוצאת הדופן לקחת חלק במלאכת העריכה של מאמרי כתב העת משפטים. הזדמן לנו לחזות כסטודנטיות כיצד חומרי הלימוד משיעורי הפקולטה, הופכים במאמרים שהוגשו למערכת לכדי טיעון משפטי, המבקש לחולל דבר מה בעולם: להאיר פינות חשוכות, לתקן, להוסיף ולהסביר את הקיים. זו הייתה עבורנו חוויה לימודית שאין שנייה לה, שלימדה אותנו שיעורים חשובים בענווה והעצימה את אהבתנו למקצוע שבו בחרנו.

אנו מאחלות לכתב העת שיוסיף לשמש בית חם למיטב הסטודנטים והחוקרות עוד שנים רבות, ומאחלות לכם, הקוראים והקוראות, קריאה מחכימה ומעשירה.

דניאל בן דור נועה צוקר
עורכות